

Diplomová práce
**THE IMPACT OF THE CONSTITUTIONAL REFORM ACT 2005 ON SEPARATION
OF POWERS IN THE UNITED KINGDOM**
Eva Filipcová

Posudek oponenta práce

Paní Eva Filipcová předložila diplomovou práci na téma „*The Impact of The Constitutional Reform Act 2005 on Separation of Powers in the United Kingdom*“, která je zpracována v anglickém jazyce. Přeložená práce je v rozsahu 83 stran textu a je rozdělena na do šesti kapitol, které jsou doplněny o úvod a závěr a resumé. Zde je třeba poukázat na to, že je-li práce zpracována v anglickém jazyce, pak by zřejmě resumé mělo být zpracováno v jiném než anglickém jazyce, jelikož se jedná o představení práce těm, kteří jazykem práce nevládnou. Autorka však resumé zpracovala rovněž v anglickém jazyce, což lze považovat za formální chybu. Za cíle své práce si autorka zvolila představit Constitutional Reform Act jako výsledek britské ústavní tradice a domácích a evropských vlivů a zhodnotit změny, kterých bylo v rámci Spojeného království dosaženo, autorka nikterak neidentifikovala metody jimiž chce v rámci svého zkoumání dosáhnout zvolených cílů.

První kapitolu autorka věnuje pramenům ústavnosti, definici pojmu ústava a jejímu vysvětlení vzhledem k britské ústavnosti. Autorka postupně rozebírá pojem ústavy a jejich možných existencí, dále pak definuje prameny ústavnosti ve Velké Británii. Kapitole jako takové není třeba nic vytýkat, kromě toho, že se jedná o kompilaci cizích myšlenek, což však u úvodní kapitoly není zcela na škodu. Na tuto část navazuje kapitola, která je dle svého názvu věnována dělbě moci. Autorka se nejdříve zabývá principy ústavnosti, kam řadí suverenitu parlamentu a dále pak princip rule of law. Pokud se jedná o princip suverenity parlamentu, je třeba poukázat na to, že autorka popisuje pouze základní význam, s tím, že zcela opomíjí doposud užívanou, a pro autorčino téma jednoznačně důležitou definici suverenity parlamentu dle A.V. Diceyho, která je následně přebírána do všech učebnic ústavního práva. Přičemž suverenita parlamentu je založena na neomezenosti moci parlamentu, kdy tato je definována jako třemi aspekty, a to jednak neomezenost v rozhodnutí, zda bude či nebude určitý právní akt přijat, dále pak skutečnost, že každý právní akt přijatý Parlamentem je bez dalšího závazný pro všechny, a nikdo nemůže rozporovat platnost takto přijatého aktu. V neposlední řadě rovněž platí, že žádný Parlament nemůže zavazovat či omezovat jakýkoliv budoucí Parlament¹. Této souvislosti by si samozřejmě zasloužilo bližší pojednání ohledně možných prolomení této Diceyho definice v rámci, jako je the European Communities Act a nebo autorkou zmiňovaný Human Rights Act, které mají přímý vliv na definici suverenity Parlamentu. Stejně jako by si zasloužilo většího rozpracování i pojednání o dělbě moci, ve které sice autorka popisuje základní ideu dělby moci, ale vzhledem k britskému systému předkládá pouze vágní sdělení „*Instead of the system of the separation of powers, the UK adopted a system of checks and balances which serve the same purpose*“, které by si zcela jistě zasloužilo větší vysvětlení.

Kapitola dále pokračuje popisem soudní soustavy ve Velké Británii, která je pojata opět poměrně stručně, což vede k určitým nepřesnostem či tvrzením, která by potřebovala většího vysvětlení. Jako příklad lze uvést pojednání o postavení Sněmovny Lordů a Privy Council, když

¹ DICEY, A. V. *Introduction to the study of the law of the constitution*. 5. ed. London and New York: Macmillan and co., limited, 1897, s. 38

autorka uvádí, že „...*As these bodies were a part of the executive as well as the legislature, there was limited transparency and independence. This system was criticised by Europe for lacking clarity which was one of the reasons for the Supreme Court to be established*“. Jedná se o konstatování bez toho, aby bylo dostatečně vysvětleno, k čemuž lze připočíst i fakt, že se jedná o nepřesné vyjádření, zejména ve vztahu k Judicial Committee of the Privy Council.

Celkově tato kapitola působí velmi neuspořádaným dojmem, když autorka přeskakuje z jednoho tématu na druhé, text kapitoly zcela neodpovídá jejímu názvu, protože autorka se dělbou moci nezabývá v celé kapitole. V některých místech se dopouští nepřesností nebo zjednodušujících tvrzení, které by však v diplomové práci být neměly.

Další kapitola je pak věnována ústavním změnám, kdy se autorka krátce věnuje nejdříve devoluci, poté oběma sněmovnám, Human Rights Act, reformu soudnictví a návrh zákona o reformě ústavy. V celé kapitole je vidět určitou nekonceptnost, zejména vzhledem k rozsahu jednotlivých rozpracovaných témat. U otázky devoluce by bylo zajímavé, aby autorka více vymezila, co míní multinárodním státem, zejména v protikladu se státem unitárním, zda tím má být chápána určitá forma federace či nikoliv. U složení obou komor, by bylo zajímavé skutečně přiblížit celou debatu na téma existence Sněmovny Lordů, jelikož projekt jejich reformy, respektive nahrazení jiným typem komory, je předmětem diskuse již od samého počátku představení labouristického programu. Obdobně by si zasloužilo větší prostor pojednání o osudu Lorda kancléře, respektive o onom vývoji jeho funkce a vzniku dalších odloučených funkcí, zejména pak je zcela opomenuta role speakera Sněmovny Lordů, kterou zastával rovněž Lord kancléř.

Zcela bez vysvětlení je autorčino tvrzení ohledně změny v pojetí suverenity Parlamentu po přijetí Human Rights Act, kdy se zde odkazuje na možné důsledky pro zákony, které budou s tímto předpisem v rozporu. Mínila tím autorka, že přijetím HRA došlo ke změně systému soudní kontroly ústavnosti nebo nikoliv?

Kapitola věnovaná Constitutional Reform Act je kapitolou popisnou, ve které autorka pouze podává popis o jednotlivých ustanoveních tohoto zákona, a to v jednotlivých aspektech ústavního systému Velké Británie. Na to navazuje další kapitola, která je věnována dopadu reformy. Autorka se nejdříve věnuje dopadu na postavení Lorda kancléře a následně pak dopadu na celou justici. Rovněž se v práci poprvé objevuje i použití případu jako jednoho z možných zdrojů pro práci. V části věnované Nejvyššímu soudu se však autorka opět dopouští nepřesností, když tvrdí, že Nejvyšší soud nahradil jak Odvolací výbor Sněmovny Lordů tak i Soudní výbor Privy Council, což není pravda a lze si to jednoduše ověřit přímo u vybrané instituce. Ostatně v práci celé se poněkud opomíjí existence Privy Council, jako takové, a to i přes to, že z hlediska moderní ústavnosti se jedná o další archaický prvek a z hlediska funkčnosti britského ústavního systému se jedná o poměrně zásadní instituci. Poslední kapitola je pak věnována dalšímu vývoji v rámci reformy britské ústavnosti, nicméně se jedná spíše o popis dalších aktů a situace kolem skotského referenda.

Práce vykazuje v systému THESES shodu 0% s jiným textem, což znamená, že práce je vyhodnocena, jako, že není plagiátem. Práce je zcela určitě však kompilátem ze tří nebo čtyř monografií, kterou jsou autorkou citovány. Téma, které je bezesporu zajímavé, bylo autorkou pojato jako deskripce místo analýzy, autorka ve celé práci vyjadřuje minimum vlastního názoru. Je nutné pozitivně ocenit, že práce je zpracována z původních anglických pramenů, jazyk práce a styl psaní je srozumitelný a jasný, nicméně jako zásadní výhradu bych si dovolil zdůraznit, že autorka až na drobné výjimky, zcela opomíjí judikaturu, která je nedílným pramenem ústavnosti. Práce v některých aspektech je velmi stručná až plytká a celkově se jedná o koncepci, která by vyžadovala ještě lepší utřídění. Všechny tyto výhrady

mají vliv na hodnocení práce jako takové. I přes výhrady uvedené výše v tomto posudku, jsem toho názoru, že předložená diplomová práce Evy Filipcové splňuje požadavky kladené na vědeckou práci, a proto ji **doporučuji k obhajobě**. Pro případ úspěšné a kvalitní obhajoby práce navrhuji, aby tato byla ohodnocena stupněm **dobře - velmi dobře**.

K obhajobě navrhuji diplomantce, aby se vyjádřila k roli Privy Council v současném ústavním systému Velké Británie a dále pak, aby zhodnotila jaký dopad a britskou ústavnost by mohly mít sliby, které byly učiněny směrem ke Skotsku, před jeho referendem ze strany britské vlády.

V Praze dne 21. dubna 2015

Právnická fakulta
Univerzita Karlova v Praze
Právnická fakulta
Právnická fakulta
Právnická fakulta
Právnická fakulta
Právnická fakulta
Právnická fakulta
Právnická fakulta
Právnická fakulta

JUDr. Tomáš Pezl